

У2
П27

ПЕТРО ПЕРЕБИЙНИС

**МАЙДАН
РЕВОЛЮЦІЇ**

ПЕТРО ПЕРЕБИЙНІС

МАЙДАН
РЕВОЛЮЦІЇ

Поєма

Художник В. Є. Перевальський

977246^{кд}

II $\frac{70403-077}{M223(04)-80}$ БЗ.32.11.79 4702590200

©
Видавництво
«Радянський
письменник»,
1980

Єдина кров у скроні наші б'є,
напружились дороги, наче вени,
багряно переблискують знамена,
живий Ілліч над площею встає.

ПОЧАТОК ДОРОГИ

*Дорóга — мов знак запитання,
і серце тривога пройма.
Неждано з туману постане,
можливо, остання пряма.*

Та поки всміхається доля,
топчу я пожухлу траву.
І мозок терзаю до болю:
для чого на світі живу?

Над містом залізно гуркоче
безсонна доба трудова,
а я од світанку до ночі
шукаю химерні слова.

Для кого слова ці? Навіщо?
Кого ти, поете, зігрів?
Чи, може, працюєш на вічність,
аж лоб від натуги зіпрів?

Поезіє, пісне озонна,
до всього є діло тобі.
Металом кипиш ти у домні,
зерном струмениш на сівбі.

Поезіє, радосте й муко,
вогонь твій іще не погас,
ще рано співати розлуку,
ще їсти не просить Пегас.

*Озвися, поезіє, де ти,
де слава твоя і краса?
Не в закутку димнім естета
цідити тобі словеса.*

*Хай слово обжитої теми
зорею іскрить з-під пера.*

*Зринаймо у простір поеми.
Пора у дорогу...
Пора!*

А втім...

*Нам киває гостинно
каштанова кручена віть.*

Спинімось!

*Хай отча святиня
в дорогу нас благословить.*

Так мужні орли-космонавти
задуму своєю на чолі
несуть до святої кімнати
отам,
на кремлівським крилі.

*

Пливуть над віками,
черкаючи хмари,
замислені кручі Хрещатого яру.

Ці кручі у спомини давні повиті
і щедро слов'янською кров'ю политі.

Не раз тут нещадні копита гриміли,
не раз тут сичали отруєні стріли.

Згорьовану землю Хрещатого яру
топтали тевтони,
місили татари.

Та криця кришилась, конали заброди,
і врунилось дерево братнього роду.

*Вставала затято із попелу горя,
буяла на кручах трава непокори.*

*І предок не бив у поклонах коліна,
беріг він коріння народу нетлінне.*

*І предкові снівся під кригою гніту
майдан Революції в сяйві граніту.*

*

*На площі Революції стою.
Рожево грає небо вечорове.
Відлунює у серці голос крові.
На площі Революції стою.*

*Вітри доріг шумлять у вишині
і терпко пахнуть хвойною тайгою,
магнолією дихають пахкою
у хлібній наддніпрянській стороні.*

*Луна доносить різні голоси:
гримить обвал кавказької говірки,
течуть балтійських мов ласкаві ріки,
Полісся квітне піснею роси.*

Життя моє помножене стократ
на всі мої простори неозорі.
Піски і води, тропіки і гори
несуть до мене віще слово — брат.

Єдина кров у скроні наші б'є,
напружились дороги, наче вени,
багряно переблискують знамена,
живий Ілліч над площею встає.

На площу йдуть у бронзовім строю
соратники по духу, по любові.
Прожектор крає небо вечорове.
На площі Революції стою.

Прожектор сигналить і кличе,
і промінь, як нить кумача,
окреслює мрійне обличчя,
гранітне плече Ілліча.

Трасує цей промінь крізь мене,
висвічує душу мою.
Ступивши на площу вогненну,
нічого в собі не втаю.

Хай цілиться промінь невпинно,
єство пропікає моє.

На площі сумління людина
себе до кінця впізнає.

На площі тепліють у щемі
правдивих думок ручаї.
Пече у подошви нікчому
шліфований камінь її.

Бо місця брехні та огуді
на плитах майдану нема.
Ім'ям Революції люди
назвали його не дарма.

І сіє проміння з долоні
у стишений простір Ілліч.
Виходять квартали червоні
на чистий граніт зусебіч.

Я знаю: в будинку оцьому,
що вікна розплющив у світ,
живуть мої добрі знайомі
у майві каштанових віт.

Живе тут, не звикши до пледа,
весь білий, неначе зима,
старий чоловік із легенди,
а може — легенда сама.

Снігами завіяні очі
вертають у давні роки,
де контру шаткують на клоччя
козацькі червоні полки.

Коли не читається діду
і ниє у шрамах рука,
він словом колючим сусіда,
бува, на дуель виклика.

Сусід цей — особа відома.
Уславлений токарь, герой.
Тепер він далеко від дому.
На диспуті. Входить у роль.

Можливо, ці люди, читачу,
в поемі зустрінуться нам.
Ще йде суперечка гаряча,
аж тісно полярним словам.

А поверхом вище издавна
живе тут відомий поет.
Вмуровані книги рядами
навіки в його кабінет.

Безсонне вікно кабінету
над плити майдану зрина.
Багато, напевне, поету
побачити можна з вікна.

Зринає з майдану врочисто
стрімкий Монумент у зеніт.
І бронза осіннього листя
вінчає високий граніт.

І ширшає обрій у леті.
Майдан прикриває від зла
посічену карту планети
багрянцем свого крила.

*Це наснилося, можливо,
чи привиділось мені,
чи насправді сталось диво
при затіненім вікні.*

Що це діється зі мною?

Ось і я —
сорокалітній...
Ти зі стежки не зверни!
Крячуть гуси перелітні,
ронять пір'я з вишини.

Відлітають білі гуси.
Насувається імла.

Глянь:
пушинки вже матуся
в чорні коси заплела.

Тату, йди.
Вона чекає
і на мене позира.
І чоло моє черкає
тінь гусиного пера.

Видно, став ти забувати
цю стежину з давнини.

Тату,

глянь:

це ж наша хата!
Ти її не промини...

*Між сумними ясенами
упізнаєш ти мене.
Сяде ненька поміж нами
і полегшено зітхне.*

*В неї зморшки, як на лихо,—
наче кола по воді.
«Хлопці, хлопці,— скаже тихо,—
ви такі ще молоді...»*

*

*Можливо, усе це наснилось мені.
Не видно стежини в густім бур'яні.*

*Вже мохом стежина давно поросла,
висить наді мною осіння імла.*

*А тата колишуть замети німі
десь там,
у його сорок першій зимі.*

*А тато крізь морок устами трави
шепоче до мене:
«По правді живи!..»*

Я чую, мій тату...

Я жив,

як і ти.

А далі

без тебе

мені вже іти.

Я твердо стою на твоїм рубежі.

Немає на совісті в мене іржі.

По правді живу я.

А правда —

одна,

хоч важко, буває, дається вона.

А правда незмінна.

Вона як земля,

вона голосами трави промовля.

Вона —

як батьки,

що повік молоді,

мов друзі,

які пізнаються в біді.

По правді живу я.
По правді живу.
Ця правда
не ступить на стежку криву.

Я знаю:
ще кривда чатує мене,
ще кривить гримаса обличчя земне.

І речник неправди отруйні слова
ще іменем правди, бува, прикрива.

Хитає Атлантику ложний ефір,
та розум наказує серцю:
не вір!

І тато крізь морок устами трави
шепоче до мене:
«По правді живи!»

Я чую, мій тату...
Живу, як і ти.
Іду я,
хоч важко без тебе іти.

*Вже осінь торкнулась мого чола
і зморшка тверда між бровами лягла.*

*Та поки в лице не вйнула зима,
спішу я до хати,
де мама сама.*

Спішу я.

Веди мене, тату, веди!

З твоєї криниці нап'юся води.

*Пора вже до міста, читачу.
Дорога у небо зійшла.
Пропелер натомлено криче
над клином тремкого села.*

Не думай, що я проливаю
гірку архаїчну сльозу.
Я простір подільського краю
на площу гранітну везу.

Як сина, привітно зустрине,
зігрів вона у теплі.
Гранітної площі коріння
росте у подільській землі.

Ступаю на площу я всюди.
Кінця їй і краю нема.
Ім'ям Революції люди
назвали її не дарма.

Все далі від неньки,
все далі —
лечу, обганяю літа.
Бентежне відлуння печалі
у хмарах мене огорта.

Розтанув у синім огромі
задимлений контур села.
Вже грона кварталів знайомі
спливають на грані крила.

Крізь призму туманної товщі
дивлюсь я на місто своє.
Над серцем вогненної площі
заграва знамен устає.

Все далі від неньки...
Все ближче
сплетіння бульварів густе.
Любові моєї обличчя
в каштанових косах цвіте.

*

Над обрієм Києва сходить багряна зоря.
Зринають у небо мостів розтуманені брови.
Прибоєм Славути гримлять рукотворні моря,
і дивиться Київ на себе у води дніпрові.

Де славою предків
історія снить кам'яна,
де золотом вічності сяють високі собори,
там Києву щемно болить арсенальська стіна,
у сивій скорботі
мовчатьobelіски суворі.

*Скресав пресований час у граніті дзвінкім,
хитається небо на схрещенні грому і тиші.
Вітрила далеких віків, легендарних віків
наш Київ на хвилях Дніпра молодого колише.*

*Ведуть до зеленого Києва братні мости,
сплелись перевеслом стежини, орбіти і траси,
і линуть серцями близькі і далекі брати,
Дніпро їх вітає калиновим словом Тараса.*

*Над містом єднання клекочуть безмежні віки,
цвіте вишина запашними вогнями салюту,
і Ленін, як зорі, несе заповітні думки
на київську площу, у плити гранітні закуту.*

*Відлунює кроки в багряному сьйві граніт,
шумить у блакиті каштанів розвітрене віття.
Над обрієм Києва сходить зоря у зеніт,
І вічний Славута тече у грядущі століття.*

*Майданом Революції ступаю
і чую: обертається Земля,
і дихаю пахучими степами,
дороги дальні бачу звідціля.*

Дзвенить граніт велично і суворо,
і кожен крок відлунює в душі.
Ідуть сюди
у радості і горі
замислені мої товариші.

Іде ровесник мій сорокалітній,
ровесник батька — сива голова.
На площі
б'ється пульс довічних ліній,
на площі в'януть жести і слова.

Дзвенить граніт.
Граніт не знає втоми.
З міських кварталів гомін долина.
Ну як живеться, друзі і знайомі,
чи вам далеко бачиться
з вікна?

*Хоч важко у знемозі
лупати слів руду —
я точну мову прози
на вірші покладу.*

*Мені критична куля,
признатися, страшна.
Та хто не ризикує,
той істини не зна.*

*Не тішать
ні «обойми»,
ні лаврове ярмо,
як тон берем не той ми,
естрадно хрипимо.*

*Тож істину шукаймо
не в розчерку пера.*

*...Будинок он шибками
на площу позира.*

*Кімната — мов картина.
Трюмо.*

Торшер.

Тахта.

*Над фікусом інтимно
витає духота.*

Збираємось не часто
отак — немов сім'я:
господар у халаті,
сусід його
і я.

Господар наш огрядний
долоні потира.
Він щойно із наради,
у нього —
з пліч гора.

Снігасті брови строго
нахмурює сусід.
На скроні у старого —
клинки бузковий слід.

Немає тут спокою —
триває давній спір!
Затялися обоє
серцям наперекір.

А тема в них незмінна,
достоту не нова...

Старий,
немов каміння,
виважує слова:

«Розмова у нас чоловіча.
Нехай це жорстоко, а все ж
кажу тобі правду у вічі:
бездарно ти, брате, живеш.

Затишно і зручно у славі:
сиди, орденами дзвени...

Та знай:

не для цього держава
дає нам свої ордени.

У тебе тренований голос,
до круглих промов ти мастак,
та все, що з трибуни глаголиш,
на ділі у тебе не так.

Чи треба тобі, чи не треба,—
зубриш ти шпаргалку суху.
Незрушно холоне без тебе
новенький верстат у цеху.

А ти ж бо
не панської крові.
Хрестили тебе у житті
не фрази,
не довгі промови,
а руки твої золоті.

Ти справді
з породи міцної,
і рук ти не грів на хвальбі.
Далась дорогою ціною
заслужена слава тобі.

Та слава —
не крісло обжиге,
в якому колишємось ми.
І легше її заслужити,
ніж чесно нести між людьми.

Хай слава бентежить і коле,
хай совість не зна забуття,
нехай не дрімає ніколи
твое пролетарське чуття.

Бо слово —
це полум'я крові,
це сили цілющий квіток.
Шануй, бережи своє слово,
як честь,
як партійний квіток!..»

*Я часто думаю про вік,
який роковано людині.
...Сивіє мудрий чоловік,
здають літа свої твердині.*

Я часто думаю:
страшне
життя старого чоловіка.

Та ось
він слухає мене,
лукаво мружаться повіки.

Про що він думає тепер?
Сміється:
«Планів забагато.
Та, знаєш, я не прожектер,
вперед не будем забігати.

Це ваше діло —
молоде,
а нам потрібно вже спішити.
Воно і справді час не жде —
пишу про давнє, пережите.

Як кажуть, пробую перо,
допоки ніч не вколисала,
щоб вам лишити на добро
правдиве слово комісара.

Мені на довгому віку
добра дісталоя чимало,
та зло у праведнім вінку,
бувало,
в закутку чигало.

Бувало, правду без вини
до стінки ставила неправда...
І ми
рубали бур'яни,
кували меч не для параду.

І в час, коли грішили ті,
кого вважали ми святими,
крізь темні хмари на путі
нам очі Леніна
світили.

Священна віра нас вела,
і я скажу не слова ради:
у дні добра
і ночі зла
беріг я віру в нашу правду.

Вона зі мною не помре,
не знає віра наша тління.
Всихає дерево старе —
струмує соками пагіння.

Ступає старість на поріг,
клеочуть версти за плечима.
Здається,

все зробив, що міг,
нема для сумніву причини.

Та кличу юність бойову,
стрясаю пам'ять, наче сито:
для чого жив я

і живу,
для чого варто ще пожити?»

Старий замовк.

Відлуння слів —

не вигадка моя гаряча.

Я все почує,

як зумів,
зберіг для тебе, мій читачу.

Нічого дивного нема
у тім, що дід себе терзає.

Лиш той,

хто вік прожив дарма,
ніяких сумнівів не знає.

Йдемо на площу ми.

Не раз

ішли сюди ми помовчати.

Шумлять каштани.

Поруч нас

крокують хлопці і дівчата.

Я знову думаю про вік,
який даровано людині.

...Іде он сивий чоловік

на площу

поруч з молодими.

Про що він думає тепер —
я знаю мовби

і не знаю.

Над нами всесвіт розпростер
чорнильну таїну безкраю.

*Над нами прядиво густе
сотає осінь, наче вату...
Та ні —
це яблуня цвіте,
бузок шумує сизувато.*

VI

*А дорога — підкова...
І спливає у даль
ця моя сорокова,
ця осіння печаль.*

Ще розхлюпає чари
моя осінь хмільна
і наллє мені чару
золотого вина.

Ще Пегас мій у прозі
затріпоче крильми...
Я стою на порозі
молодої зими.

Перший сніг на долоню
висіває зима.

Десь далеко холоне
та
остання пряма.

Десь вона за горою...
Підганяю ходу —
ждуть на мене герої,
на майдан я іду.

Спільно ділимо все ми:
ці слова,
ці рядки...

Бо герої поеми —
то ж мої земляки.

Дід у мандрах.
Старому
докоряти не слід.
Дід махнув на здоров'я
і поїхав на зліт.

А сусіда надовго
поруч мене примовк.
Обважніла у нього
голова від думок.

Він за чашкою чаю
мружить очі сумні.
— Розумієш, —
зітхає, —
щось не спиться мені.

Хоч і злюсь на старого,
але, як тут не крий,
не подієш нічого —
правду ріже старий.

Бачу й сам: від металу
одвикає рука.
Видно, слава приспала
десь мене, дивака.

Видно, плентаю досі
по слизькому шляху.
Подивляються косо
вже на мене в цеху.

Марно жду я докору —
хоч би слово одне...
Тільки очі суворі
скрізь чатують мене.

Як виходжу на сцену
і дивлюся у зал —
очі ціляться в мене,
наче тисяча жал.

Перед цими очима
чахнуть кроки тверді.
І стою перед ними
я немов на суді.

Знаю: стан цей ніколи
не віщує добра...

Зачароване коло
розірвати пора.

Жну я лаври трибуна,
я на слово мастак,
та найвища трибуна —
мій токарний верстат.

Є заслужене право
на високі слова.
Є дорожча від слави
наша честь трудова.

Не спинюсь на узбіччі —
не для мене воно.

Прямо людям у вічі
я дивився давно.

Ні, не хочу спокою!
Я не все ще сказав...
Я зі сцени хисткої
йду в розбурханий зал.

Таке бува.

Коли пригас
возонь душі твоєї —
тоді ставш ти водночас
підсудним і суддею.

Тоді усе нутро твоє,
усе, чим жив раніше,
перед тобою постає
виразніше, чіткіше.

І пильно дивишся ти
в суть,
відкинувши завісу.
Ти сам собі —
найвищий суд.
Ти ворог компромісу.

Ти весь —
незламний дух борця.
Ти милуєш, караєш,
стоїш за правду до кінця
і власне серце краєш.

Корчуєш сам ти
зло в собі,
щоб знов себе почати.
За всі поразки в боротьбі
не просиш ти пощади.

Ти судиш сам себе за те,
що вігорів до точки.
Нещадний вирок твій.
Зате
цей вирок —
остаточний.

Ніщо не виручить уже —
ні хитрощі, ні блати.
Ніхто тебе не вбереже
од власної розплати.

Ти вирок виніс не дарма.
Спада з очей полуда.
І все...
Оскарження нема.
І милості — не буде!

*На вістрях антен облітає планету
коротке ім'я молодого борця.
Він завтра удосвіта має померти.
Він знає, приречений,
дату кінця.*

Він завтра помре

непомітно, безкровно.

(Дарує наш вік чудеса напрокат).

Поруччя м'яке

електричного трону

йому припасує послужливий кат.

Летить понад світом

на хвилях ефіру

коротке ім'я,

наче вік юнака.

Можливо, його зігрівав ще віра,

снується ще нитка надії тонка.

Про що ті думки за півночі до страти —
не знаю, читачу...

Та знаю одне:

як зойкне планета під кроками ката,
відчую:

до крісла підводять мене.

Відчую:

це я дотлівав у чеканні

страшного, останнього дня і числа.

Моя оце думка пекуча, остання
на смертному троні
мене потрясла...

Влягається попіл болючої фрази:
для чого існую,
для чого живу?..
Юнак під напругу убивчої фази
безстрашно ступає
за грань межову.

Над ним

з кам'яної повіки

Свобода

розчулено ронить солодку сльозу.
Вгорі остигає свинець небозводу,
скипає свинець океану внизу.

Брати мої,

за обрії туманні

з майдану Революції дивлюсь.

Віщує серце:

там, за океаном,

підступний вирок пишеться комусь...

Брати мої русяві, темночолі,
тріщить кайданів плетиво густе.
Брати мої, погляньте —
Площа Волі
оновлюється, ширшає, росте!

Несе вона,
велична і прекрасна,
свою гранітну вроду молоду.
Ви чуєте, брати мої по класу,
моєї площі впевнену ходу?

Ви чуєте?
Ідуть борців колони,
крокують сівачі і ковалі.
Граніт мого майдану не холоне,
щитом прикривши обрії земні.

Ідуть борці.
Хитається під ними
земля,
закута в камінь і броню.
Клекочуть над майданом негасимо
сумні вулкани Вічного вогню.

Чагуй пильніше, брате мій і друже:
за муром недруг сторожко присів.
Щілину ока хижо він примружив,
планету розглядає крізь приціл.

Та ходимо спокійно по росі ми,
і тільки біль планети не погас.
Летять,
струсивши попіл Хіросіми,
журавлики обпалені
до нас.

Убивча доза чистого нейтрона
нечутно осідає на серця.
І смертю коронований
на троні
згасає образ мужнього борця.

Чужий, гортанний голос тишу крає,
глибінь ефіру сповнює ущерть.
Він ревно славить
право на безправ'я,
на страх і муку,
на «гуманну» смерть.

Usta мембран ковтають безпорадно
 отрутою начинені слова.
 Гудзонова горлянка,
 наче рана,
 запіненою кров'ю оплива.

А світ розкутий
    вірить у прикмети,
 а світ кипить, міняється щодень.
 Родима пляма сивої планети
 стискається
    і тане,
 мов шагрень.

І рве земля,
    німіючи від болю,
 сухой сувій кривавого бинта.
 Земля червону стрічку —
 стрічку волі
 у хмарні коси міцно запліта.

Вогнем цвітуть між хмарами густими
 мого майдану зоряні сади.

*Вставай з колін,
мій друже,
побратиме...*

*На площу Революції
іди!*

VIII

*Ми звикли вдихати озон вишини,
турботи у нас планетарні.
Над нами видіння земної весни
на крилах вітрів пролітає.*

*Та рано ще хором кричати «ура!»,
литаврами гримати —
рано...*

*Дощами хлюпоче осіння пора,
болять зарубцьовані рани.*

*Пронизують наскрізь полярні вітри,
негода лютує і злиться.*

*На зморені плечі
спадає згори
дощами посічене листя.*

Клубочуться хмари...

*Жартує з людьми
мінливе двадцятьє століття.*

*Гуркоче гроза у розповні зими,
і падає сніг серед літа.*

Не просто

*сльозина дрібна пролилась —
а витекло море солоне.*

Не з хутора вихор

*закручує нас —
а вир світового циклону.*

Крізь мокру мережку каштанових віт
синіє шибками одверто
і дивиться чесно на площу, у світ
вікно сонцелюба-поета.

Просвічує простір безмежний воно
колючим промінням радара.
В облогу беруть неприступне вікно,
позиркують заздро нездари.

Та гордого духу ніщо не схитне,
і серце не відає втоми.
Високо зоріє вікно чарівне,
яке не підвладне нікому.

Чатує осяяну площу вікно,
на вогник Поезію кличе.
Видзвонює слово, немов стремено, —
невловне, гнучке, таємниче.

Це слово жаріє калиною дум
в діброві співучої мови.
Його не заглушать ні галас, ні глум,
ні недруга чорна обмова.

*Поетове слово народжує час.
Це слово грімке — не для соло.
Воно детонує у клетоті мас.
Для хору — поетове слово.*

*Зіниці зблискують уперто,
і круто пружиться плече...
Повідай, що тебе, поете,
у тиші роздуму пече?*

*Які слова тобі у горлі
застрягли болісним клубком,
які думки твої на волі
бринять натомленим крилом?*

*Я в муках серця не для слави
карбую кров'ю ці рядки.
Земля батьків мені прослала
свої хрещаті рушники.*

*З долоні шерхлої мові
злітає слово, мов пташа,
і лине пісня над землею,
а пісня — це моя душа.*

*А пісня — це моя дорога,
життя прискорене моє.
Не просить пісня в нас нічого
і все, що має,— віддає.*

*Лиш серце муками роздерте...
Ах, серце, сумніви розвій!
І що пече тепер поета —
відчую в пісні я живій.*

*Нехай насмішка лиховісна
покорчить виродкові рот.*

*Повік не вмере
щемлива пісня,
яку співає
мій народ.*

ПРОДОВЖЕННЯ ДОРОГИ

Читачу! Несхитно і прямо
в життя ми йдемо не дарма.

І ось постає перед нами
поєми остання пряма.

Не мислимо їх ми окремо —
дороги звучать, мов пісні.
Кінчається наша поема.
Дорога зрина вдалині.

Струмук у росах дорога,
змиває непевні сліди.
Не хмурся, читачу,
і строго
ці строфи земні не суди.

Тут зайва словесна приправа —
солодка чи навіть гірка.
Хай слово шорстке, нелукаве
загострює крицю рядка.

Ховати не будем нічого,
неправди за нами нема.
А там,
де заснула тривога,
облуда стара не дріма.

Чигає підлога на розі.
І тінь виповзає чужа.

І ти,
заблукавши в дорозі,
ступаєш на лезо ножа.

Та совість борця, комуніста
упасти тобі не дає.

Багряний прожектор вогнисто
пропалює серце твоє.

Прожектор сигналить і кличе,
і промінь, як нить кумача,
окреслює мрійне обличчя,
гранітне плече Ілліча.

І світиться площа...
До неї
несуть почуття і думки
герої поеми цієї,
сусіди, мої земляки.

Вдихнувши повітря тужаве,
рівняються на Монумент
сини трудової держави.

Будьоннівець.

Токар.

Поет.

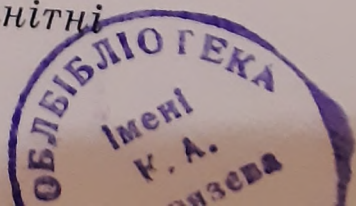
Можливо, штрихами різкими
пишу я героїв своїх.

Можливо, колись не такими,
читачу, зустрінеш ти їх.

Не будем гадати, одначе,
життя нас поправить не раз...
Чекає нас площа, читачу,
у клетоті звихрених трас.

Над площею тануть негоди.
Та сняться їй грізні бої.
Ім'я Революції горде
палає на грудях її.

Десь гуси ячать перелітні,
і, хоч не бува вороття,
ступає на плити гранітні
мій тато
з імлі небуття.

*І слухав кроки жадані
опора землі кам'яна.*

*Гойдається обрій майдану.
Гуркоче гранітна луна.*

Петр Моисеевич Перебейнос

ПЛОЩАДЬ РЕВОЛЮЦИИ

Поэма

Издательство «Радянський письменник»

(На украинском языке)

Редактор Л. А. Володіна

Художній редактор Н. В. М'ястковська

Технічний редактор Л. Д. Макарчук

Коректор Г. П. Лукова

Информ. бланк № 934.

Здано на виробництво 28.12.79. Підписано до друку 07.05.80. БФ 32985. Формат 70×90^{1/32}. Папір крейдяний. Звичайна нова гарнітура. Високий друк. 2^{3/8} фіз.-друк. арк., 2,78 ум.-друк. арк., 1,81 обл.-вид. арк. Тираж 5000 пр. Зам. 9 Ціна 65 к. «Радянський письменник», Київ, бульвар Лесі Українки, 20. Київська книжкова фабрика «Жовтень» РВО «Поліграфкнига» Держкомвидаву УРСР, вул. Артема, 25.

*Есть на планете площадь,
куда обращены взоры
и сердца миллионов,—
это площадь-светоч,
площадь Революции,
это наша Родина.*

*Судьбы миллионов и судьба каждого
начинаются с Великого Октября,
им определяются.*

*Поэма Петра Перебейноса,
лауреата Республиканской
комсомольской премии
имени Николая Островского,—
социально насыщенное,
по-граждански активное,
публицистически убедительное
произведение.*

«Радянський письменник»